

Előfizetési díj.

Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva

Egész év	16 frt.
Félévre	8 „
Negyedre	4 „
Egy hó helyben	1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 7 kr.

Megjelenik minden nap, az ünnepeket követő napok kivételével.

Szerkesztői szállítás:

Főttér 4-ik szám havá a lap szellemi részét illető közlemények czimzandók.

Az értékesebb cikkek díjaztatnak.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, havá az előfizetések és hirdetések küldendők.

Hirdetési díjak:

Hatszor hasábozott gármond sor vagy annak tere 6 kr. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppel Alajos (Wollzeile 22.) Haasenstein et Vogler (Wallfischgasse 10.) Rud. Mosse Publicistische Bureau Budapest: Haasenstein et Vogler hirdetés közv. rodája. Weiss Már hirdetések felvételi irod. Budapest szervitátor 5. sz. Braun Ede hirdetésményi ügynöksége, Józsefstr 10. sz. 1 emelet

Nyitléri cakkok

gármond sora után 25 kr. fizetendő.

KELT.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

„KELT”

politikai s közgazdasági napilap

1876. hatodik évfolyamára.

A „Kelt” előfizetési ára:

Egész év	16 frt.
Félévre	8 frt.
Negyedre	4 „
Egy hó	1 frt 50 kr.

Eyes szám ára 7 kr.

A megendelesek legczélseztűbben postai utalvánnyal alólirt könyvkereskedésbe küldendők.

Nyole egyszerre beküldött előfizetés után tisztelt példánnyal szolgálunk.

STEIN JÁNOS,
a „Kelt” kiadója.

Az osztrák tartománygyűlések.

Budapest, mártius 14.

(A.) Un a Lajtán tult tartománygyűlésnek egy jábor testületök, mely annyit önkormányzatul és olyan jogkörrel sem dicsekedhetik mint egy magyar megye bizottsága s mégis a tartománygyűlés hangzatos nevével. Hanem biz ez csak titulus sine itulo, mert a törvény olyan csekély compentialis kört biztosít a tartománygyűléseknek, hogy ülésszakok rendszeren zajtalanul, észrevétel nélkül szokott végbemenni. Még mióta a csehországi tartománygyűlésben a demoralisatio legbotrányosabb czkői az alkotmányhiányt kezdte átszöszte a többséget, a Landtagok szükirü tevékenysége nemcsak minket, hanem magokat az osztrákokat sem igen szokta érdekelni. Tizenhét ilyen Landtag gyűlése évenként kétszer, tanácskozik egy leig, vegetál egy darabig s azután ismét eltűnik, olyan észrevétel nélkül, mint mint jött.

Az idn azonban ezek a jábor testületek is megbotránkoztak; nem ugyan mindnyáján mert a legtöbb a régi kerékvágásban blad s életelt sem ad magáról. Egy-ke tartománygyűlésben azonban olyan botnyok provokáltak, melyek akár egy izai országgyűlésben is számot tarthatnának a figyelemre. A sort a „hú

és katolikus” Tirol tartománygyűlése kezdte meg. Itten az ultramontán párt volt mindenkor többségben s mint ilyen eo ipso örökös csatában élt a bécsi kormányval. De törvényszerű jogköre igen jelentéktelen lévén, igen természetes, hogy a feketesereg a rendes és törvényes uton nem sok akadályt gördíthetett ellenségei útjába.

A jó urak tehát legközelebb megváltoztatták a taktikát. Egy régi eszköz-höz folyamodtak, mely ezuttal is czélseztűnek bizonyult. A többség az ultramontánoké volt ugyan, de minthogy a hadsereg compentitája igen csekély, a házbán magában nem sok eredményt tudtak többségük daczára is elérni. Kileptek tehát a házból s így azt határozatképtelenné tén, a szabadelvű minoritásnak is lehetlenné vált a további működés. Egy szép napon az ultramontánok vezetője felolvasta a tirol nép sérelmeit és panaszait s kijelentette, hogy a párt kilép a házból s az ország bajainak orvoslása végett egyenesen a császári trónhoz appellál. A leg-sajátságosabb azonban az, hogy az ultramontánok minő sérelmeket sorolnak föl az általok összeállított néplajstromban.

Leginkább azon panaszkodik a tirol fekete sereg, hogy a kormány meg merete engedni, hogy a katolikus és igazhittü Tyrolban protestans egyházakozságek is alakulhassanak. Ezek a jó urak azt hiszik, hogy a vallásos fanatismus korszakában élnék s erőszakkal is távol tarthatják magoktól az idő eszméit s ma is szívesen látnák, sőt egyenesen követelik is, hogy a nagy keresztén népcsalád nem catholicus tagjai fegyveres erővel pusztítsanak ki a világból. Egy visszatásztól, eljessző látvány tárul itt elénk, egy darab élő közeptör, mely azt sejteti, hogy a catholicismus és dynastikus hűség leple alatt minő önző és alyas szenvedélyek működnek az ultramontán ellenzék körében. A kormány e botrányokra a tirol tartománygyűlés feloszlásával válaszolt.

De a rossz példa ragadós s a távirada ma a dalmatiai tartománygyűlésből jelent egy nem kevésbé botrányos eseményt. Itt az olasz és a szláv pártok közt már régóta heves harcok folynak. Tegnap az olaszok egyik fő embere Monti emelt szót s kijelentette, hogy ő és társai mindaddig részt nem veendnek az ülésekben, míg Lyubissa, a ház elnöke az állomásáról le nem mozdítatik. Monti ur ezt azzal indokolta, hogy Lyubissa a dalmát vasutak kérdésében megvesztegetetté magát s nagy pénzösszeget fogadott el. Noha az elnök

megvonta Montitól a szót, ez folytatta beszédét s az elnöknek a rettenetes vihar közepett be kellett rekesztenie az ülést.

Hogy e botrányok mi lesz a következménye, még nem tudjuk. De e jelenségek nem csak helyi, hanem általános bajok tünetei. Azt bizonyítják, hogy általános a visszahatás a bécsi kormány cliqueszerű politikája ellen s hogy a Lajtán tult részekben is életre ébredt az önkormányzat szükséglete. Ausztia belpolitikájá eddig a rideg centralisation nyugodott, Bécs uralkodott a legtávolabb vidékek helyi érdekein is. Most az autonómikus törekvések még a jábor tartománygyűlésekben is kifejezésre jutnak, egyelőre ugyan nem igen rokonszenves alakban. De idővel majd megtisztulnak az eszmék és érvényesíteni fogják magokat, akárhogyellenzi őket a központi hatalom erőszakoskodása és önzése.

— Erdély új területi felosztása.

A „Pesti Napló” mai számának vezércikke Kolozsvárról keelve a következőkben ismerteti az erdélyi részek politikai felosztásáról szóló új belügyminiszeri javaslatot:

Két magyarországi megye részeinek hozzácsatolásával, tizen négy megyei s három városi törvényhatóságot szándékozik a miniszteri terv az erdélyi hazarészben alakítani. Melőzve ezuttal a városi municipiumok kérdését, melynek — bármiként dőljön is el — mi befolyása sincs az országgrész leendő configurációjára, tekintünk meg, kezünkben a térképpel, minő metamorphosison fogna a miniszteri terv Erdélynek jelenlegi — meglehetősen tarka beosztását keresztülvinni.

Az országgrész északnyugati határánál veszi egy radicalis metszéssel kezdetét a kikerítés munkája, Kővárvidéknek három részre feldarabolásával, melyek közül kettő magyarországi megyékhez — a nagyobbik Szatmárhoz, a kisebbik Közép-Szolnokhoz — csatoltnak, a nyiresi vízválasztótól keletnek eső rész pedig a szomszédos erdélyi megyéknek, Belső-Szolnoknak fogna alkatesztét képezni. E megyéhez kapcsoltnak a szintén három részre leendő feldarabolás szomorú sorsára szánt Dobokamegyének csaknem fel része is, míg az eddigi Belső-Szolnok néhány községét a Besztercze-Naszód vidékek gyesítése útján alakítandó új megyének engdné át. Magyarországt a kővárvidéki részeket Dobokamegyének Közép-Szolnokhoz csatolandó egreyi járásban lenne compensatiót.

Még egy része marana fen Dobokának — a hidalmási — melylye Kolozs megyét ajándékozta meg a belügyminiszeri terv. Szé-

rencsésebben — mert feldarabolatás nélkül — fogna külön törvényhatósági életét elveszteni a Torda nagy részével Torda-Aranyos-megyévé egyesítendő Aranyosszéket, míg Torda másik — marosmenti — része az eddigi Marosszékhöz csatoltna alkotná Maros-Tordam egyévt.

A miniszteri terv két Küküllőmegye alkotását contemplálja: Kis-Küküllőmegyét a jelenlegi Küküllőből s Medgyesszéket részeiből, s Nagy-Küküllőmegyét Segesvárból s a szomszédos szász székekből, melyeknek többi része az alakítandó Szeben megye által fogna magához vonatni, míg a Királyföld leg-szélsebb vidéke, a Barcaság Háromszékekkel egyesítettnek: Háromszék-Brassó megyévé. E legutóbb említett egyesítés egyelőre — ha jól vagyunk értesülve — nem nagy visszhangra talál a tervezet fölötti tanácskozára legutóbb összehívott értekezleten, s nem lehetetlen, hogy a miniszteri tervezet végső redactiojában külön Brassómegye — s külön Háromszék fenntartásáról fog szólni.

A székyi székek másik kettejének, Csíknak és Udvarhelyszéknek önálló törvényhatóságokként leendő fenntartását ellenben márma kimondja a miniszteri tervezet. Megtartaná önálló lételt Fogaras is (az igazságügyminiszter, midőn a fogarasi törvényeseket megszüntet, alkalmasint más terv szerint dolgozott), s meg az erdélyi Fehérmegyék egyike Alsó-Fehér, míg a másik — Felső-Fehér — szigetsegy részének a környező törvényhatóságok területébe való beolvadása által veszt el önálló törvényhatósági életét. S a vég hasonló a kezdethez: a magyarországi határszelen, Zarándnak Hunyadmegyével egy municipiummá egyesítése által éri el zárkóvát az arondirozás nagy művének miniszteri tervezete.

Minden megjegyzés nélkül közöljük most a fennebbi értesítést. Alkalm szerint mi is elmondjuk reá nézeteinket.

— A képviselőház márcz. 14-iki ülésének megtagadta mind Kiszely, mind Madarász József kizsoltgáltatását.

Kiszely ügyében még felszólalás sem történt. Madarász ügyében a mentelmi bizottság javaslata ellen felszólaltak: Emmer Kornél, B. Kaas Ivor, Paczolai János, Pulszky Ágost és Csemegi Károly; mellette Szontagh Pál, Simonyi Ernő és Almásy Sándor. A szavazásnál a kormány tagjai közül Tisza, Perczel, Széll, Simonyi távol volt; Trefort, Szende, Péchy a kizsoltgáltatás mellett szavazott. A ház 131 szavazattal 123 ellenében elfogadta a mentelmi bizottság javaslatát, vagyis nem szolgáltatja ki Madarászt. Ezután megkezdődött a gazda és cseléd közötti viszonyokról szóló javaslat tárgyalása, melyben a ház a 21 §-ig haladt.

Jon is ön nekem, azt visszanyerni nem fogom soha. Ez elmúlt nyolcz nap alatt igen sokat szenvedtem; nem okozom ön ezt, ennek be kellett következni. Hamis ábrándokban ringattam magamat; azt véltem, elég beszélnem, hogy meg is győzhessek valakit. Én édes istenem! mit használnak a szavak? mit teszen egy tekintet? mit egy mosoly? mindez lehet szinlés is s a szívbe bepillantani lehetlen... Isten önnel, hinni akarom, hogy találkoznunk még valaha. Én igyekeznii fogok, hogy gyorsan megőregedjem. Majd ha szíveink lecsillapodtak, akkor veszelj nélkül találkozhatunk újból.

Beszélnék együtt művészetéről, festészetéről, felemlitjük a csalódásokat, melyek szép álmokként repülnek tava s a higgadt megfontolást, mely vénségünkben keres fel és ez alak előtt ülve, elmondjuk egymásnak: „Bohóságunk rövid volt, de egy szerelmi ábránd még is ér valamit, hanem a barátság, az még is sokkal biztosabb valami, azt kikerüli a vész.”

Ugy éreztem, hogy meg kell fulnom: reszkető ajkaim hasztalan mozgatám, egy hang sem jött ki rajtuk. Végre összeszedve minden erőmet megszólaltam:

— Kegyetlen, hagyj fel a gunyolódással. Barátságáról beszélsz nekem? hogy mint barátomat tekintselek ezental? Kivánd azt inkább, hogy gyűlöljelek. Minő felhő ereszkedett szemedre? Minő árny tolakodott közénk? Nem látod mennyire imádlak és hogy ez örületből egyedül a halál gyógyíthatja ki szívemet? Még én magam sem tudtam eddig, hogy mennyire szeretlek; csak most, midőn közel vagyok hozzá, hogy elveszítselek, ismerem fel

Az erdélyi urbéri viszonyok állása

a febr. 12-iki 3258 számú m. k. miniszteri rendelet következtében.

II.

Ezen munkától különváltan később az erdélyi képviselők egy része is 1875 év tavaszán és őszén egy emlékiratot dolgozott, melyben a fennebbi törvényjavaslatról az mondatik: „Azonban nem tehetjük, hogy a kormány kíváló figyelmébe ne ajánljuk az erdélyi gazdasági egylet igazgatósá választmánya által a képviselőházhoz a napokban intézett azon kérvényt, mely mellett a mostani birtokrendezési rendelet változtatása czéljából, elfogadás végett egy törvényjavaslat terjesztetett be, mely törvényjavaslat főbb elveiben az általunk a fennebbiekben jelzett irányt követi és több oly lényeges javításokat tartalmaz, melyek egy új törvény alkotásánál czélseztűen lennének alkalmazhatók.

Ezen emlékirat megtámadja vagyis jobban mondva kéri a minisrt, hogy szüntesse be az egyes urbéri perek pertári contradictorius tárgyalását, javasolja egy-két bizottmányi kizsoltás költség kimelését, indokolja czéltalan-ságát a május 6-iki 1872 évi birtokrendezési eljárás 19-ik §-ában elrendelt terhes és költséges, a birtokrendezésben beadni kellett „érdemleges keresetnek,” de emlékirata 49-ik §-a alatt átveszi a minisrti rendelet egész összegét, feltételezi a keresetet az ott előírt 6. költséges melléklettel és a 19-ik lapon utána veti e tételt „ezen pontok mindenikére szabatos tervezet, illetőleg határozati javaslat terjesztendő elő,” tehát helyesli a birtokrendezési eljárás szabályát és ezután hozzá teszi: „Ha azonban felperes a fennebbiek szerinti kereset-levelet beadni nem kívánna, szabadságában áll a bíróságtól azt kérni, hogy a szabályozás iránti egyességi terv megkísérlésére a feleket egy határnapra és lehetőleg a helyszíniére idézze meg stb.

Épületes jó munka, de a kinek jogai vannak, a kit törvények biztosítanak, a kinek 2 milliót meghaladó nép áll háta megett és a ki egy oly jeles és hazafias igazságügyi minisrtel értekezhetik, mint a jelenlegi, annak vélekedésem szerint alternative beszélni, annyival kevésbé irni nem szabad. A győző és mellőzhetlen okokat, a szóbeli és ilyen jegyzőkönyvi eljárás mellett egyenesen előhozva, teljes hittem és meggyőződése, hogy a mint a pertári eljárást megszüntette, úgy megszünteti a fennforgó anomaliát is.

Eszembe jut itt 1823-ból Németh János közügyigargató esete, a ki Koháry és Almási kancellárok parancsára a bars megyei lemond-

a varázst egész nagyságában, mely lekötvő tartja lelkemet. Mit nekem téhetséged, művészet?

Azt mit benned annyira szeretek, az szépséged, mosolyod, könnyeid, lépteidnek madárkönyysége, ruhád a mint lebeg körülled; a lég, melyet belehelsz, mindez bódítólag hat reám; egyetlen hajszálod becsebb előttem, mint egész művészeted... De mit mondok? ne ereszkedjünk hasztalan részletekbe. A mit én bálványozok, te magad vagy egészben, egész lényed, a szellem, mely lelkesít s lángszed égi szikrája. Édes istenem! hisz imádom még e szeszélyedet is, mely lealáz, büszkeséged, mely megöl!

Hogy bucsut mondjunk egymásnak, hogy elváljunk. Hol lehető fel oly fegyver, mely szét tudná választani a minket egybekötő lánczót? Azt hiszed, tudnék-e csak percizig is élni nélküled?

Itt élek, látom a napfényt. S ha kilépek az ajtón, kezdődik az éj, az üresség, az örök némaság. A világ nélküled egy borzasztó pusztaság, hol megölne a vágy és bubánát. Te tudod, hogy az unalom és keserv sivárrá tetek volt lelkemet; de látásodra újra éledt, miként felüdü reggel a virág, beszíván az ég harmatát... Paula, oh Paula tekintis reám! Nem vagyok-e már is eléggé megbűntetve? De nem merek panaszkodni a bűnhődésért; erőszakot tettem szenvedélyemen, a szerelem istene fellázadt e miatt; te vállaltad magadra bösötállni miatta...

(Folytatása következik.)

A „KELT” TÁRCZÁJA.

Mré Paulina.

tegeny levelekben.

Irtá:

SERBULIEZ VICTOR.

Második kötet.

Hszonnegyedik levél.

Genf, oktober 24

(Folytatás)

Átkozó legyen a föld, a víz, a levegő, a helyek, hol e vérség alakozás történt. Átkozott legyen az én gyöngöségem, hogy engedtem önt e szív birtokba jutni, mely őrizetemre volt bízva s, melyek bírást ön meg nem érdemi!

Azt féltem neki: — El vagyok határozva, némán nyugodtan tenni mindent, szemrehányást, igaztalan vádak, gyanasitást, rágalmat; de gyázzon magára, nehogy annyira megutáltassa relem az életet, hogy ez érzelem felülmulja szelmemet.

Kinpad, voltam feszítve; kétségbeesett lelki állapot, azt hiszem, kiült arczomon. Simpson asszony kibővén haragját, kissé megcsendesült s jobb figyelemmel tekintett reám; arczomat lát, úgy látszott megdöbbent, meg

volt hátra, arca egészen más kifejezést öltött a kezét vállamra téve, elérzékenyvede szolt: — Szegény fiu, úgy látszik, nagyon szenved! Igen keményen bántam vele. Minden bűnyerhet bocsánatot isten előtt. Ne búsuljon, még nincs minden elveszve; nem kell kétségbeesnünk. Én, ki most itt állok ön előtt, én fogok segélyre sietni. Vilmos, édes jó Vilmosom, nézd csak minő halvány a szegény fiu. Bocssás meg neki és tanácsolj, mit tegyünk.

— Én megbocsátottam neki mindent, válaszolt Bird ur. A hiba elismerése annyi, mint bocsánatkérés; de nem merek többé semmibe beleavatkozni. Hogy győzelmesen küzdhessek a Paulina határozata ellen, szükséges volna, hogy tudjak neki felelni a jövő nyugalomról, erre pedig nem érzek többé elég bátorságot.

— Senki ne emeljen szót mellettem Paulinál! — kiáltá hévvel. Látni akarom őt, vele szólni. Ha hangom megtagadja a szolgálát, néma fájdalommal látása is képes lesz eloszlatni kételyeit, hitetlenségét.

Simpson asszony könnytel szemekkel tekintett fivérére. — Vilmos, szolt hozzá feddő hangon, valóban nem ismerem reád. Elnézőbbnek kell lennünk az emberi gyöngöségek iránt. Az egész világ nem születhetett oly megfontolónak, minő te vagy. Én kijelentem, hogy e fiatal embernek pártját fogom, ellened és Paula ellenében. Nem, azt semmi esetre nem fogom tenni, hogy rosszat mondjanak felőle. Ha reád hallgat az ember, nem azt hitetné-e róla, hogy megvesztett gonosztevő áll előttünk? És ugyan minő tetteket követett el? [Hogy igen engedékeny volt anyja iránt.

Ezért csak nem akaszták fel az embereket? Valóban Vilmos, te gen is szigorú bíró vagy és az én Paulám is a maga részéről igen hirtelen haragu; nem tud eléggé uralkodni heveségén, az első benomás feligaltja őt, vére fejébe száll s akkor iten veled jözan ész, olyan mint egy hamisan utató iránytű, melyet megrongált a vihar. Megyek s azonnal megpirongatom őt jól.

Legyen nyugodt Mrczel ur, ide fogom őt hozni. Vigasztalódjék, még nincs elveszve minden.

A derék nő eltávozt. Most Bird ur közeledett felém, kezét najtá s őszinte barátsággal szolt: — Most ár beláthatja, miért nem akartam én, hogy aula találkozzék önnek anyjával, többé nem zűkség figyelmzettetni őnt, hogy valószínűleg minő tárgyról folyt volna köztük a társalgás.

Szórakozottan hallgtam e magyarázatokat. Tekintetem nem titam levenni az ajtórl. Mintegy egy óra teltével megnyílt az végre. Simpson asszony gyen izgatottan lépett be rajta.

— Azt hiszemnegingattam őt, szolt felém fordulva; de még mindig ellentáll. Bejő nemsokára. Adja az égrügy szíve ékesszólóvá tegye őnt.”

Végre megjelent aulina. Örökre megmarad emlékemben, a iut akkor láttam őt, fehérbe öltözve omlóhajfűrtökkel. Nagyon halvány volt, de nyugonak látszott s hangja biztos volt, midőn így szolt hozzám:

— Határozatom szilárd. Én nem hiszek a kibékülésekben. Tjes [hitem volt önben Mrczel és azt most elesztém; bá-

dott hivatalnokok ellen a vádiratot feltette ugyan, de törvényt és applicatiót nem, a melytől a király által személyesen feleletre vonatva, ezt felel: „tudom, hogy felséged kezében van életem, de hazám joga, nemzetem érdeke és királyom becsülete drágább előttem az életnél.”

Ezen emlékirat fennebb idézett nyilatkozatában valóságot mond, elveken megyegyezik sok részben a gazdasági egylet törvényjavaslatával, csak az a hiánya nézetem szerint, hogy a 72 erdélyi követektől várt tudományt erő, befolyást és határozottságot nem érvényesít s különösen létező törvények, a mellőzhetetlen szükségesség állami és gazdasági érdekeket, meg az eddigi új törvények és rendeletek hiányait nem azon komoly határozottság hangján adja az illető miniszter és olvasó elbe; a melyre jogosított egy oly országrész birtokossága, mely 26 évektől fogva terhesen adózott az állami és nemzeti érdekek fenntartani kellett birtokát épen ezen törvények és rendeletek hiányai következtében értékesíteni, a kor igényeinek és szükségének megfelelőleg hasznosítani nem képes; hanem birtokát, közvagyonát nagy részben idegen jogosítatlan, akárhányszor birtoktalan és államellenes irányzatú elemek birtokálják. A sok derék elv és felhánt törvény 72, ám legyen 40, parlamentális kormányformába hatalmas befolyásra jogosított képviselő, komoly fellépésre igazolja a kormány, a szakminiszter komoly és határozott fellépését is; ennek is szüksége van a komoly és határozott támogatásra.

Az 1872-ik év május hava óta megindult törvényes és jogos szükség-kényszerítette kérés és fellépésekre az erdélyi gazdasági-egylet valóban hazafiás és állózatjeljes szakértő munkálkodásaira az erdélyi birtokosok, ezek védői és a hivatalok magok nagy részben már türelmetlenkedni kezdenek a kormány és képviselőink lassúságán, az erdélyi gazdasági egylet egy rövid év alatt már a második törvényjavaslatot fogott, újsg lapokban közöltetett és köztudat tárgya vala e második munkálattal is és a midőn épen külön füzetbe szerkesztve a képviselőháznak felterjesztendő vala, megjelent az igazságügyi miniszternek idei február 12-én 3258 szám alatt a birtokrendezési eljárás iránt az ország erdélyi részében 1872 évi május hó 6-án 20346 sz. a. kiadott rendelet 12. 13. 14. 15. 16. 19. 20. 24. 41. 42. 43. 49. 50. 52. 53. 55 és 60 §-ait hatályon kívül helyező rendelete. Ez országgrész többsége, mint érdekelt, különbözős nélkül a nagy reményekre jogosított műnek rohant.

En is olvastam azonnal. Be kell vallani bűnösmet, én nem csalódtam egészen, mert ismerve a körülményeket és tudva azt, hogy a m. kir. belügyminisiteriumon kívül, Erdélyből gyakorlaton alapult jogtörténelmi kifejldésekkel és gyakorlati tapasztalatokkal bíró férfiak épen nincsenek alkalmazva és alárendelt helyzetben is alig egy-kettő, természetesnek láttam ez eredményt.

Hiszen ma, fájdalom 1872 év óta külön vált önálló államot képeztünk 1848-ig s fájdalom magán-jogi tekintetben azt képeztünk e mai napig is. 349 év alatt mi sem aludtunk, ha nem is évről-évre, hanem bizonyosan minden évtizedben magán-jogi tulajdonainkat biztosító és körülíró törvényeink alakultak.

Hogy az öt akkora anyaország az urbéri-séget tárgyzólag határozottabb törvényekkel dicsekedhetik, valóság, de épen ezért a mi tömeges törvényeinket és előttünk az azokat

Levél Gyergyórol egy külfölditől.

Tekintetes szerkesztő ur! Legyen szives becses lapjában soraimnak egy kis tért engedni, hogy kifejezést adhassak tapasztalataim legszebbikének, mit is Gyergyó Szt.-Miklóson való tartózkodásom alatt fűzhettem azon kedves emlékekhez, melyekkel a természetes szépségű Erdély, mint idegent megörvendeztetett.

Jóval ezelőtt értem e helyre, a hol a természet egy ritka varázskép ezer meg ezer változataival fogadott, — de a hol a havasi bércek és sziklahezetek körfalakkal szigetelnek el bennünket a többi bércezes vidékektől. Kíváncsiságom siettetett áthágni e körfalat, hogy bepillanthassak Gyergyó medencéjébe s bámulhassam a nagyszerű látványt, mi itt a hegyek koszoruja között élém fog tárulni. És mondhatom, ad is dolgot a szemlélődésnek, mert a mint tekintetemet a merész hegytetőről azok kebelébe, Gyergyó-Szt.-Miklós völgyébe fordítottam, minden lépten-nyomon új meg új, az előzőkkel egészen ellentétes látvány tárult előm. A hegyek levél-koszorúkkal fonják be ezen gyönyörű völgyet, mely szelid változatú festői tájakká varázsolja ezen vidéket s dacára annak, hogy ezen koszorú-hegy tetőt nem koronázzák ugyan magas daczos várak, s nem láthatunk csikargó vitorlakkal s szélkakasokkal felnyuló erődívényeket; mégis a helyhez bilincseli az embert valami, s ez a természet szerinti szépség, mit egy-könnyen alig tudnánk körül írni, csak gyönyörködni tudunk rajta, mert annyira ha-

tudók előtt, bár könnyen körül írható birtokviszonyokat én részemről nem kívánom, hogy egy szuszraaz anyaországi nálunknál sokkal jelesebb és tapasztaltabb jogászok és ezekből alakult irányadó férfiak, kormánytagok tudhassák. Megengedem a politikai jogok terén az eszmék és külsőszágok különböző végzetelatu elveinek kutatását, ám legyen alkalmazását is, mert hiszen a politikai jogok, a mint épen reánk nézve az 1867 előtti állapotok tanúsítják, szerencsés viszonyok, böcs fejedelem és mérsékelt, az eszély ösvényén jár hazafiak közreműködésével tizedek, sőt századok múlva is helyrehozhatók, hanem a mit a vagyonban, a magán tulajdon és személy számban egy nemzet vagy akár egy állam is vesz, komoly meggyőződés, hogy szászszorozódott erő megfeszítés mellett is, aligha az örökkévalóság is visszafordíthatja. — Épen ezért örömmel vevém egy szakértő barátomnak e hó 18-áról hozzáim intézett és az ügy és fontos kérdés felett, hírlapok utján gyakorlati véleményem nyilvánítására felhívó, becses sorait közölve, az velem a gazdasági egylet újabb és addig közkezen nem forgott második nagybecsű, az elsőhez elveken teljesen egyenlő, de a kivitel és alkalmazásban sokkal terjedelmesebb s be kell vallanom, ha 27 év szinte hasztalanul el nem mulik vala, ha országgrészi bevételünk nem 13 902,602 frt 8 1/2 kr és ezzel szembe kiadásunk 15.446,513 frt 76 1/4 kr nem lenne, ha a földbirtokos osztály a polgárság minden neme, kormány és állam feltétlenül egyedül biztos élő kincstára már-már nagy részben tőkéből nem fedezné az adókat is; ennél fogva sürgős segedelemre nem szorult volna, — üdvös, hasznos gyakorlati és a gazdaság könnyűtétele szolgáló technikai előmiveleteket magában felölő jeles törvényjavaslataknak tartanám azt.

A mennyiben az idő rövidsége és a szomorú viszonyok megengedik, 26 évi tapasztalattal erősödött törvény- és birtokviszonyaink ismerete alapján megkísérlem a bizalomnak és birtokos társaim kérésének megfelelni.

1. Mindenekelőtt az 1848. évi IV-ik t. cz. szabályai és szellemének, meg az állam érdekének megfelelően nyilvánított 3258. számú miniszteri rendelet 1. §-át. De miután akárhányszor fordult elő 1842-ig bejelentő felperecek harmadiziglen is kihalnak vagy pedig még gyámjuk sincs, egyikök sem tud a perekről; szükségesnek látám, hogy ne csak az alperes részére neveztessek ki ügygondnok, hanem a felperes részére is a meg nem jelenés esetében. Mert 27 év sok idő, mert senki a más káran nem gádzagodhatna s mert az urbéri perek lejáratásában törvény biztosítja a feleket és kötelezi az államot vizsgálattilag járni el, féléseg eljárásnak látszik előttem, csak alperesről gondoskodni.

2. A miniszteri rendelet 1., 3., 12., 14. §-aiban a peres felek „közös meggyőzésétől” teszi függővé a tömeges egyes urbéri pereknek, az arányosításnak, a birtokrendezési tárgyalással, az érdemleges kereset feletti egyezés és az érdemleges keresetnek jegyzőkönyvi letárgyalása után érdemleges ítélet alá bocsátását. Ha az erdélyi gazdasági egyesületnek első törvényjavaslata 14-ik 43. és 44. §-ai értelmében azon fél, a ki perhurcolással ingyen használja 28 évektől fogva a legelőket és erdőket stb. e birtok arányához nem mért használat megfizetésére szorítható, ha a rendezés alá vett erdők bírói zár alá tételnek és ha a birtokrendezési és arányosítási költségek a fekvőknek 28 éven keresztül ingyen való használatát után,

tása alatt áll az ember. Ez indított arra, hogy Gyergyó Szt. Miklóson üssem fel állanlóbb tanulmányt s betekintsek a város társadalmi életébe.

Éppen a farsang közepén voltunk, midőn e város széke ly háza között szemlélődni kezdettem, s örömmel hallottam, hogy még csak akkor kezdetek meg a farsangi élvezeteket. Feltűnő volt eleinte reám nézve, hogy miért késtek el annyira s gondolkodtam e fölött, vajjon a rugékonyság hiányzik-e bennük, vagy tán egyéb szomorú előzmények hatása alatt állanak s miután tudakozódtam utánna, ezen utóbbi meggyőződésre kellett válnom. Mintegy két évvel ezelőtt egy iszonyú tűz rombolta össze a várost s tette semmivé szellemi kincsüket: a könyvtárakat s a különféle gyűjteményeket éppen úgy, mint az anyagi személyenyeiket és pedig oly annyira, hogy a városnak minden tekintetben új életet kellett vala kezdeni. Szomorúan beszéltek szellemi életük régi virágzásáról, többféle műkedvelő társulataik fenállásáról, melyek oly művelő hatást gyakoroltak a népre, s társas életük vidámságáról, mit már egészen elveszetteknek gondoltak. Azonban egyszer mégis csak hirtelen kezdették, hogy a műkedvelő társulat ujonlag alakult s szini előadást fog rendezni. Leirhatlan hatást gyakorolt ezen örömről, mintha minden elveszett most támadott volna fel. Csak ugyan egymás után két színművet adtak elő: az „Ördög párnáját” s „Liliomfi”-t. Mindkét előadásról elmondhatjuk, hogy a társulat dícséretére válik az eredmény, várakozásom felül sikerült. Éppen akkor több idegen tartózkodott e városban, kik nem győzték eléggé dicsőíteni a

valahára pozitív és természetjogilag is közösen fedeztetnek; lesz fogantatja és van értelme ezen valóban külsőleg jeles intézkedésnek, hanem az 1868 és különösen 1872-ik év óta tudomásom és meggyőződésém szerint egyetlen egy esetet sem tudok Erdélyben, a hol a még tisztán egy ajku és egy nemzetiségű peres felek is kiegyeztek volna abban, a mi egyes urbéri birtokrendezési vagy arányosítási perbevégeződését elősegítette volna. Ezen jövődelmező körülmények befolyának ezeknél, alpereseknél és másoknál is; meg ugyan hol találhatók fel azon fokozott, alperisi műveltség, hogy az 1848. éven kezdődőleg összezsavart jogi és tulajdoni fogalmak mellett, az a kinek birtoka kevés, vagy épen nincs, a 28. éven keresztül ingyen hasznosított közhelyek és közérdek használatáról lemondjon és eddig elfecsérelt készletét a tulajdonosnak jószántából odafizesse. Én részemről eddigleg esetet nem tudok és épen ezért az idézett §-ból a közös megegyezések kitételét kihagyandónak tartom és egyenes határozatot vagy pedig az idézett törvényjavaslati szakaszok jogos alkalmazását ohajtom; ekkor Erdély és a kincstár minden legelő osztályt legfennebb két év, minden birtokrendezést és erdő-szabályozást legfennebb három év alatt egyenkint bevégezethet.

3. A miniszteri rendelet 2-ik §-át illetőleg, ha az inquisitorius eljárás szorosan követetik, úgy az egyes perek, valamint a birtokrendezéseknél s ha a bíróságok correct, az előírt adatok és törvények nyomán hozzák is ítéleteiket és szakértelemmel párosult ellenőrzés létezik, én is elfogadom, ügyvéd nem szükséges, hanem miután a zugirások körülírása nagyon kényes, a 7. §-ban jelzett képviselői kellék „az erdélyi rész magánjogi törvényeiben és az urbéri és birtokrendezési szabályokban jártas” kitétel tág értelmű, eltérő az 1854-ik évi jun. 21-ki nyílt parancs azon kívánalmától, hogy az urbéri ügyekben képviselőnek „az erdélyi magán jogtudományból vizsgát kiállott”-nak kell lenni; 28 éves tapasztalatom alapján kénytelen vagyok kétkedni gyakorlatiasságában e rendelkezésének; mindenütt a hol eddig kihágások, sőt csendzavarások történtek urbéri mindennemű perekben, okot szolgáltatott ezekre a képviselőknek korlátait és köteleit nem ismerő, erre nem is kötelezett különböző nemű, de nem ügyvéd magánvédők badar jegyzőkönyvi nyilatkozataik és beszédek. Alig hiszem, hogy szükség legyen példákat felsorolni, alig hiszem, hogy szükség legyen az urbéri pereket évtizedekre hurcoltatni. Szerény nézetem szerint ezen két §-nál határozottan kifejezendő lenne, miszerint a peres felek képviselhetik maguk magukat, ha képesítettek erre; idegen képviselő pedig más nem lehet, mint az erdélyi magánjogi vizsgát állott, az urbéri peres eljárásokban gyakorlat által képesített végzett jogász.

Magyar lapok szemléje.

Az „Ellenőr” örönd, hogy történeket még botrány egyebütt is a nagy világban, még az Egyesült-Államok szabad köztársaságában is. Azt mondják, hogy az Egyesült-Államokban járványnya járult a romlottság. Kilencz bizottság foglalkozik a congressus megbízásából a legkülönbözőbb természetű visszaélést, csalást, vesztegetési vádak megvizsgálásával. És e vádak mind hatósági zemélyeket, bíróságokat terhelnek s a központi kormány ellen irányulnak. Roboson tengeretérti államtitkár ellen van egy vád, hogy egy szeszszállítási szerződés tár-

társulat tagjait. A várs előkelő fiatal hölgyei szerepeltek, névszerint Müller Marici, Urmánci Anna, Biró Ottilia s Kítsa Róza kisasszonyok, kik ezen alkalomkor fáyes bizonyítékot nyújtottak arról, hogy nemcsak külsőleg, de szellemileg is valódi diszeleműek.

Ezek után kezdetek meg a táncszertélyeket. Két bált adott a műkedvelő társulat s egyet a casinó. Mindegyikre számosan jelentek meg s a hölgy-világ igen szépen volt képviselve.

Gyönyörrel élveztük ez estéket mi is, kik a néző publikumot alkotuk, mert az egész egy fesztelen baráti kör képezett, melyben a kelleműs arcok, a tudári termetek s az aristokratikus külsők a természetes nyájasággal párosultak, hogymi idegenek, kik ebben szintén részt vettünk örömmel elfelejtetünk a nagyvárosok feszes, heg társas köreit. Az ember előtt annyira szálanná vált már az ilyen naivság, hogy azt hűk, miszerint a havasok tündérei szálltak e helyre élvezni a gyönyöröket, melyekbe mis velük együtt annyira bele mélyedtünk, hy minden ily alkalommal a reggeli pir mulgásai között váltunk el egymástól. Eredeszokásokat tapasztaltunk ilyenkor a fiatalemberektől: a hölgyeket haza kísérik s azin ismét visszatérnek, hogy tovább folytsák a barátságos s szelid kedvtöltést. Ilyenkonztán valószínű ősi szokás szerint — a „szépe” közül tiszta szavazattal bálkirálynőt választanak, kiket azután zenével tisztelnek meg s aak tudtukra válasszák eredetüny. Így em bálokban királynői koszorút kaptak: Miller Marici, Czifra Lujza s Urmánci Anna hölgyek, kikről mi is megmondhatjuk, hogy csakugyan meg-

gyában 5000 dollárral megvesztegették. A keskedelmi társza körében a jegyügyi s külügyi bizottságok előtt most pubatolják a különböző családokat. Borzasztó rothadás képe ez. A kormányzatnak alig van ága, mely a gyanutól s vádól illetetlen volna. Ha nem alapos a bizalmatlanság, mely a Grant kormány ellen mindenfelől fölcsapkod, ha a gyanu tulzott s a vádak nem valók, ez egy sajnálódó aberratioja lesz a politikai szenvedélyességnek, de a társadalom erkölcsi állapotára korántsem enged oly következtetést, mint első tekintetre látszik. Ha pedig alapos ezen bizalmatlanság, ha igazak a vádak, az arra lesz példa, hogy a democrat társadalomban még mindig nevel a köztársaság légköre annyi erő, hogy egy uralkodó romlottságnak a hatalom minden eszközével vértezett rendszereit megfenyíteni bírja. Szomorú tény, hogy a corruptio ly mértékben elharapódzhatott, de vizagsul szolgálhat, hogy a társadalom tud tenni, mikor felébred, még az ily romlottság ellen is.

Az „Egyetértés” szerint martius 15-ke mindenkor a remény ünnepélyes napja volt a szenvedő nemzetnek. — Elfogadja Oranai Vilmos jelszavát, hogy küzd, habár siker ne kövesse is az ügyet. Lehet, le kell mondani róla, hogy a nemzetnek jelen állapotában fáradságát természetes eredmény koronázza. Talán hiába ír és beszél, szónoklatnak és vezércikknek nincs ma hatása, a nemzet nem képes őt megérteni. De kikerülhetlenül be kell következní szerinte az eseményeknek, melyek fel fogják rázni dermetségéből. És ohajtja, legyen akkor a remény velők, mert a remény magában nagy erő. Ha jönnek elkerülhetlen feladatok, melyre senki jószántából nem vállalkozik, ott kell előttök világolnia a reménynek, az örök elpusztíthatatlan reménynek, hogy bátran hatolhassanak át a sötétségben, Enceladus rázkódásain és a cyclopok pörölyein is.

A „Kelet Népe” ha a suzi csatorna megszerzéséhez az indiai politika inaugurálását veszi, azonkívül a walesi herczeg indiai útját, az indiai reformokat, a Lesseps-féle orosz-indiai vasuti tervekkel szemben az angol euphrát-völgyi vasuti tervek, s mind ehez lord Derby óvatos nyilatkozatát, melyben éles guynyal illeti azokat, a kik Törökországot már a halottakhoz dobják: ha mindezeket együtt tekintik, abszurdum gyanánt fog feltűnni az a feltevés, hogy Anglia feladta Törökországot és békén nézné, akármi lenne belőle. Anglia támadni és provocálni nem fog. De lábát erősen veti meg és öklei készek az ütésre, ha nem volna feltartóztatható ama bizonyos világtörténelmi mzzgalom. Reánk nézve nem lehet közönyös, vajjon az angol vagy az orosz érdekek emelkednek-e tulsúlyra. Magában az, vajjon orosz indiai, vagy euphrát-völgyi vasut-e, döntőleg fog hatni jövőnkre, mert azt jelenti, vajjon elkerüli-e, vagy keresztül megy-e Magyarországon az indiai kereskedelem? Azt látta eddig, hogy az emberiség, a civilizáció, a hódítás keletről nyugatra indul. Oroszország megkísérti az ellenkezőt. Vajjon ha összeütközik az angol-indiai császársággal, nem fognak-e a történelemnek ama régi törvényei ujra érvényre emelkedni? Ettől függ a világ-történelem egy következő korszaka és bármi legyen a fordulat, az új indiai császárság nevezetes szerepet fog benne játszani.

A „kolozsvári orvos-természettudományi társulat” orvosi szakülés 1876 martius 10-én.

1. Mihály László beteg nőm mutat be T. Gy-né, 57 éves. 1866-ban a kereszt és al-

érmelmek, mert bájoló külsejük igen művelt szellemet rejt. A legnagyobb sajnálatunkra a bőjt elénk tár fekete fátyolt s nekünk a magán falak közé vissza kelle térnünk.

Valódi élvezetet nyújtottak a farsangi mulatságok, s szívesen tartózkodhatunk az ily társas körökben, a hol az ember annyi erőltetés nélküli természetzszerűséget találhat; — a hol mindnyájan oly csendes boldogságban élnek s örömmel telnek el perczeik a természetnek ezen szép kebelén. Együtt kelnek fel az énekes madarakkal s a sokféle apró kedves foglalkozások után a munka s elmélkedés életük barátai. Ilyen helyen tapasztalhatni azt, hogy a boldog életet az egyszerűség korlátai között kell keresni. Éppen most halljuk, hogy a fiatal hölgyek ismét concerteket s színelőadásokat fognak e bőjtön rendezni. Nagyon helyesen teszik, szoktassák hozzá a népet, hogy a műérzék kielégítése az élet szükségletei között foglaljon helyet. Ugy is eddig, különösen Magyarország általános közönyös passiv ellentállása, az ilyen kisebb helyeken a művészetnek egyenesen ellőtre tört. Azonban, ha mindentől ily lelkesedétséget mutatnának a fiatalok, mint e városban, ugy nem lehetne attól tartani, hogy majd szédtő mámorban fog a szellem pangásnak indulni s hogy majd az anyagiség zsírjába fulad.

Részletezve szeretnék írni e város szelid társas köréről, s ha a tekintetes szerkesztő ur meg fogja engedni, időnként az itteni élet főbb mozzanatait vázlatilag örömmel s a legnagyobb készséggel fogom becses lapja számára leírni. *)

Egy utazó.

*) Örömmel vesszük.

Szerk.

has, de különösen a jobb ovarium táján egy mérvű fájdalmakat érzett, melyek elsűgáltak az alsó végtagokba is. A vizsgálat akkor sem mutatott ki, azonban egy év múlva sikerült a hasürben (álló helyzetben) némi túlműzést észlelni. A kezdődő hasvízkór elkezdett gyógykezelés eredménytelen volt a hasürben levő folyadék annyira szaporított, hogy 1868. aug. havában csapolást kellett végezni, mely alkalommal 13—14 liter színes, barna folyadék ürült ki. A műtét utáni időszaknál a jobb pefefészek táján libatönyi, egyenetlen felületű, nyomásra fájdalmas, daganat volt kitapintható. Három hó múlva új csapolás lett szükséges, mit 1 1/2 évig havonként, később 10 heti időközökben, isre minden 6 héten ismételti kellett. A folyadék kinézése nem változott, mennyisége 16—1 liter között ingadozott. Az említett daganat lytonosan nőtt, most gyermekfönyi. Ezen túl a hasürben elzárva több kisebb, nagyobb daganat képződött, különösen egy ökönyi amáj alatt, látszólag összefüggésben a májjal. A betegségi folyama alatt 42 csapolás által kiküszört összes folyadék, egyszeri műtetre átlag 16 litert véve, 672 literre ment. Az utolsó műtét tegnapelőtt, f. hó 8-án végeztettük. Az igen erősen kitágult has színes, hullámzó volt, a nagy medencezhajlás mellett függő hasfalalkult; körülete 132 cm. és domborulata a gyomorcsót a fanívig 63 cm. Az egész test szá csak 142 cm. A kibocsátott, mintegy 17 liter sárgás vöröses, kizsá zavaros folyadékot Genersich tanár vette górcsői és vegyi vizsgálata alá, mely szerint az hosszas állás után váralvadék-szerű csapadék kiválása mellett megtisztult és telt szalmasárga színezetet mutat. Rázáskor sok fehér, sárgás árnyalatú hatámad. Fajsulya 1019. Górcső alatt piró és szintelen vérséjeket lehet látni, mely utóbbiak részint közép nagyságuk, részint 2—3szór nagyobb átmérővel bírnak, mint a rendes szintelen vértések, egyöntetűen áttűnők, némelyben néhány zsírsópp. Az üledékben bunkószőrű csomók találhatók, melyek 0.1—0.5 mm. átmérőjűek, gömbölyűek, vagy hosszukások, enger-szerűek, csaknem egészen alkat-nélküli, vagy csak néhány határozatlan csikolatot mutató alapszövetből állanak és köbszerű gyengerded nagyobb magva hámmal vannak bevonva, mely felülről tekintve szabálytalan készövetű. Vegyileg a folyadék alj hatáán, en fehérrnyedű (100 részben 3.326 száritott fehérrnye) A sárga színezést okozó festanyag (do-roformmal kivonható és szabadon elpárologtatva különálló vagy kéve-szerű csoportokba rendezett élénk sárga jegecekben válik ki de sok szabályos, vagy többé-kevésbbé compakt rhombicus táblákban is. Jegecekben, egy koncentrált sósavban a sárga szín sötétebb, salétromsavval a jegecek zöldek, kék plabarna, végre halaványsárga elszíneződést mutatnak és mindinkább elhalványodva eltűnnek. Hígított kaliumi kiveszi a festanyagot a do-roform-oldatból, mely szintelenül marad vissza.

A vizsgálat szerint tehát ezen folyadék tartalmaz: 1. tetemes mennyiségű vért és hármal bevont bunkószőrű képleteket, melyek arra mutatnak, hogy a hasürben csapolás után kitapintható dudoros dagok felületé bolyholpedékek be vannak vonva, mint ez leginkább a pefefészekből kiinduló dagoknál történi; 2. kevesebb száladr részeket és fehérrnyét, mit a vérsavó, de többet mint a nyirk és egyenű vízkörös gyülemek, leginkább lobos savosgyülemnek felel meg. A folyadékban levő sárga festanyag valószínűleg nem lutein, hanem bilirubin. A dagok nem egészen rozsdinatu újképleteknek látszanak, talán sarcoma.

Generisch Antal érdekesnek írja ez esetet azon szempontból, hogy az illető egyenél a véres hasüri folyadéknak szabad stanyaga tulajdonságaiban a bilirubinnak megfelel, holott az illető egyén soha sárgaságban nem szenvedett, mely körülmény Hlm és Staedeler ellenében Hoppe-Seler mellett bizonyít, hogy t. i. a bilirubin hámatoidiummal azonos és régi vérömlenyekből kéződnék.

Ossikovszky megemlíti, hogy méltelen vizsgált ovariumtömb és hasüri nyadékok, melyekben szintén bilirubint talált. 2. Gyergyai Árpád röviden előlást tart a sebszékek egyesítéséről in aratrál, a vagina sipolyainak műtétéről és mélyen fekvő plasticus operatióknál, mi tintetbe véve a nyákhártya felfrisített felületének keskenységét, a kényelmetlen helyzetet énéha a beteg nyugtalanságát, a műtét leghezebb részét képezi. E nehézségen újabb meg újabb varró műszerek feltalálása által igyekez segíteni leginkább azok a sebszékek, ki a szájjad és invitoria műtéteivel, főként nyarrattal foglalkoztak. A staphylo-rhaphianar régóta van gyakorlatban, azonban Grafe, ki azt először 1816-ban végezte, írta le körülményesen 1820-ban; pár évvel azután Bux közölt egy értekezést, később Dieffenbach és utána számosan írtak e műtétről, melyek csaknem mindenik készített egészen új, egy részben módosított és javított varróeszközök. Adó ezután felsorolja a varrás különböző módaszerzeit egyszerű tűk és tűfogók (acutentum) eglyével (Wattmann, Graefe, Rix,

Hivatalos.

Ad. Nr. 310-1876.

(108)

(2-3)

Arverezési hirdetés.

A Maros-Ludasi birtokossági és községi összes limitált korcsmárlási jognak hasznosbérbe adása, a f. hó 8-ra kitűzve volt arverezési határon arverezők hiányában nem sikerülve, **újabb arverezési határon f. hó 22-ke d. e. 9 óra tüzetik ki**, Maros-Ludason a községi házánál, miről arverezni kívánók azon megjegyzéssel értesítenek, hogy az arverezési feltételek a községi házánál a hivatalos órákban bármely napon megtekinthetők és hogy zárt ajánlatok (Offertek) elfogadhatók.

A szolgabíróstól. M.-Ludason, 1876. mártius 10-én.
DEÁK SÁNDOR, szolgabíró.

Nem hivatalos.

Meghívás

rendes közgyűlésre

Az erdélyi kereskedelmi és hitelbank VI-dik rendes közgyűlését

1876. április 25-kén a Teleki könyvtár olvasó termében (Szent-Miklós-utca) délelőtt 11 órakor fogja megtartani, melyre a t. részvényes urak meghívottnak.

Ezen rendes közgyűlés tárgyai:

- I. Választmányi jelentés a bank 1875-dik évi működéséről.
- II. A zárszámadásnak és mérlegnek a számadás vizsgáló bizottság jelentésével együtt előterjesztése.
- III. Az osztalék meghatározása és a választmánynak az 1875-iki számadások terhére alól felmentése.
- IV. Az alapszabályoknak az új kereskedelmi törvény értelmében átalakítása.
- V. Az összes választmány lemondása, s az új törvény értelmében igazgatóság és felügyelő bizottság választása.
- VI. A részvényesek és a választmány által a közgyűlés elé terjesztendő indítványok és javaslatok.

Kivonat az alapszabályokból:

49. §. A közgyűlésen személyesen, vagy meghatalmazottjaik által részt venni szándékozó részvényesek kötelesek, 3 nappal a közgyűlés előtt részvényeiket (illetve elismervényeiket) a társaság pénztáránál, innen nyerendő térítvény és belépti-jegy mellett letenni.

Maros-Vásárhelyt, 1876. március 14-kén

A választmány.

Vendéglős kerestetik

az „Uj világhoz” címzett nyári vendéglőbe. A feltételek megtudhatók a „Pincze-egylet irodájában.”

(106)

(2-3)

A „VICTORIA” biztosító társaság

Kolozsvarrt.

az új kereskedelmi törvény életbe lépte óta folyó év **április 5-kén**, Kolozsvarrt, a város ház nagytérében **rendkívüli közgyűlést**

tart, melyre a t. cz. részvényesek az alapszabályok 25, 26, 31, 32. §§-ai értelmében tisztelettel meghívottnak.

E rendkívüli közgyűlés tárgyai: A kereskedelmi törvényhez alkalmazott új alapszabályok tárgyalása és a részvény-tőke rendezése.

Kelt Kolozsvarrt, 1876. március 12-én, az igazgató-választmány megbízásából

A „VICTORIA” biztosító-társaság igazgatósága:

Alnökök

SIMON.

Igazgató

WAGNER.

Vezérigazgató

SZÁSZ.

Az alapszabályok 31 és 32. §§-ai így szólnak:

31. §. Jogérvényes közgyűlést határozat hozatala legalább 40 oly részvényes jelenléte szükséges, kik együttesen legalább is 500 új részvényt és 100 szavazatot képviselnek. Mégis a 28. §. VI. VIII. IX. (alapszabály változtatás) X. és XI. pontjai alatt foglaltakat érdeklő határozatok csak oly közgyűlésen hozhatók, amelyen a kibocsátott részvényeknek legalább 2/3-a képviselve van s ugyanakkor az efféle határozatok végrehajtásához mindig még a kormány előleges jóváhagyása is igényeltetik.

32. §. Ha a szabályszerűen kihirdetett közgyűlés a részvényesek határozatképes számmal meg nem jelenének, akkor a közgyűlésre új hírdetéssel legalább 15 napra tüztetik határidő, s ezen második közgyűlés határozatképes lesz, tekintet nélkül az ott megjelenők számára. Az elhalasztás után így ismételt közgyűlés azonban csak az elsőre is kitűzve volt tárgyak felett határozhat.

(51)

(3-*)

Mellbetegségek.

ALVILSAVAS MÉSZ-SZÖRÖP

Grimault és társa párisi gyógyszerészek.

E készítmény 12 év óta közkeletű és népszerű a köhögés, nátha, hökhurut s más mellbajok ellen, különösen a tüdőgyulladás ellen nyújt e szörp rendkívüli eredményeket. Befolyása alatt csökken a köhögés, az éjjeli izadás megszűnik s a beteg bámulatosan gyorsan nyeri vissza a jólet érzését. Együttal ajánlják az orvosok a kitűnő **Lattich-medv és borostyán-meggyből készült mell-ozukorkák** használatát, **Grimault és társa**, által készítve, melyek a rendes köhögés eltávolítására elégségesek. Hogy az utánzások kikerülhetők legyenek, figyelni kell a „Grimault és társa” feliratra. — Főraktár: Bécsben Benno Raabe gyógyszerésznél a Bökstrasseban.

Kolozsvarrt Dr. Hintz G. gyógyszerész urnál.

Eladó birtok

Kolozs megyében, M.-Légen községében, Moos és Gyeke közt Sándorházi Zsuzsanna örökösökkel, Sándorházi Dániel-féle birtok, mely áll 49 hold (1600 ööl számítva) I. és II. osztályú tagosított szántó és kaszálóból, benne 2 hold legelő, 4 hold erdő, 800 ööl szőlő, ezen kívül ben a községben tágos Curialis tel, 4 osztályú készült földben levő udvarházzal, mindenféle gazdasági épületekkel és kúttal, ezen kívül 2 belső telek gyümölcsösökkel és 3 szekér réti szénát. Értekezhetni személyesen, vagy bérmentes levéllel, Patában lakó Seres István, utóposta Kolozs, kivel az örökös vásár megtehető.

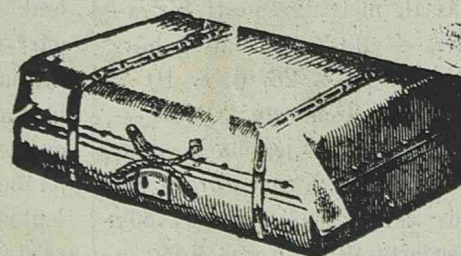
Pata, 7-dik február 1876.

SERES ISTVÁN, részös örökös.

Iskola Alapítvány - Kolozsvarrti Központi Egyetem - Könyvtár - Fundatia pentru scoala - BCU Cluj-Napoca

Nagy

(98)

Bazár

(3-4)

Csapó Sándornál

KOLOZSVÁRT

kalapos-, cipész- és szíjgyártó művekből, lovagló és vadász-készletekből stb. stb.

Különösen a háztartási és konyha szerek, francia és bécsi Sodaviz-gépek, angol kerti fecskendők, a híres Dittmar-féle kerti kések és eszközök, gyermekkoscsik, legyezők, sétatálcák, gummi labdák, eső-köpenyek nagy választásban találhatók legjutányosabb árban.

A vidéki megrendelések legnagyobb pontossággal eszközöltetnek.

(103)

(2-2)

Solide und tüchtige

Losagenten

oder solche Persönlichkeiten, die hierzu die Eignung besitzen, werden von einem **älteren, bestrenommierten Bankhause** für alle bedeutendere Orte Österreich-Ungarns zum Verkaufe von **Loosen und Staatspapieren** gegen Ratenzahlung, angestellt.

Die Bedingungen sind sowohl für das Publikum als auch für die Agenten sehr günstig. — Offerte übernimmt das **Bankhaus B. KRAMER in Prag, Brenntgasse 46 neu.**

STEIN JÁNOS

könyvkereskedésében Kolozsvarrt kaphatók:

INGRAHAM Prof. J. H. Der Fürst aus David's Hause oder drei Jahre in der heiligen Stadt. Eine Sammlung von Briefen, welche Adina, eine Jüdin aus Alexandrien, während ihres Aufenthaltes in Jerusalem zur Zeit des Herodes an ihren Vater, einen reichen Juden in Egypten, schrieb, und in denen sie als Augenzeugin alle Begebenheiten und wunderbaren Vorfälle aus dem Leben Jesus von Nazareth von seiner Taufe im Jordan bis zu seiner Kreuzigung auf Golgatha berichtet. Ára 2 frt 76 kr.

HOHENHAUSEN Fr. von, Berühmte Liebespaare. Neue Folge. Ára 3 frt.

GAREIS, CARL. Irrelehren über den Culturkampf. Ára 1 frt 8 kr.

KLUCKHOHN AUGUST, LUISE. Königin von Preussen. Mit dem Bildnis der Königin. Ára 1 frt 8 kr.

KLEEFELD Dr. Der Diamant. Ára 60 kr.

SAND Mre GEORGE. Marianne Chevreuse. Roman. Ára 60 kr.

MUSSET. Paul de, Les dents d'un Turco, suivi de le dernier des Valérius par Henri James. Ára 60 kr.

ALDRICH TH. BAILEY. Prudence Palfrey. Traduit de l'Anglais. Ára 60 kr.

FEUILLET OCTAVE. Un mariage dans le monde, suivi de Elmatarife par M. le comte Jacquemont. 2 kötet. Ára 1 frt 20 kr.

ACHARD AMÉDÉE. Le livre a serrure, suivi de Scènes de la vie Californienne par Bret Harte. Ára 60 kr.

WALFORD L. B. Mr. Smith a part of his life. In two volumes. Ára 1 frt 92 kr.

LE SAGE. Gil Blas de Santillane. Remek francia regény, számos képekkel. Fordította Benedek Lajos. Ára 4 diszes kötetnek 5 frt.

SAND GYÖRGY. Marianna. Elbeszélés. Ára 80 kr.

BELL CURRER. A tanár. Regény. 2 kötetben. Ára 1 frt 80 kr.

JÓKAI MÓR. Az élet komédiái. Regény. A hét kötet ára 7 frt.

BRASSAI SAMUEL. A rég- és palaeologia ügyében. Ára 30 kr.

BALLAGI MÓR. Brassai és a nyelvújítás. Ára 15 kr.

HEINEKE D. W. Compendium der chirurgischen Operations- und Verbande. Ára 9 frt.

Teljes operák. zongorára külön rendkívül olcsó kiadásokban:

Bellini Romeo és Julia . . . 60 kr.	Kreutzer. Das Nachtlager . . . 1 frt 80 kr.
Gluck Chr. Alceste . . . 60 „	in Granada . . . 1 „ 80
Mozart. Entführung aus dem Sarail . . . 60 „	Flotow. Martha . . . 1 „ 80
Weber C. M. v. Euryanthe . . . 60 „	Flotow. Stradella . . . 1 „ 80
Gluck. Orpheus . . . 60 „	Donizetti. Elisire d'amore . . . 60 „
Mozart. Così fan tutte . . . 60 „	Auber. Le magon . . . 60 „
Bellini Norma . . . 60 „	Bellini. Puritani . . . 60 „
Weber. Preciosa . . . 60 „	Cimarosa. Matrimonio . . . 60 „
	Gluck Chr. Jphigénie en Tauride . . . 60 „

Fényképek Cabinet alakban.

Passini Album.

Szt.-marció alamizsnás — Mariuccia. — L'Abbatino. — Teresina. — A kis juhászfiú — Gyónónó. — Vallásitanítás Rómában. — Római utcái jelenet. — Bölcső mellett. — Finiskola Rómában. — Leányiskola Rómában. — A kis kiváncsi. — Kolduló barát Velenczében. — Római gyermekek. — Beszélgetés. — Kanonokok a kórusba. — Szt.-Pál templomi kar. — Ára a 17 gyönyörű fényképnek szép veres vászonkartonban 10 frt 80 kr.

Rottmann olasz tájképei.

Fre. skóképek a müncheni k. udvari kert árkádjában.

1. Trient. — 2. Veronai remetek. — 3. Florenz. — 4. Perugia. — 5. Aqua Acetosa. — 6. Róma. — 7. Róma romjai. — 8. Campagna di Roma. — 9. Monte Cava. — 10. Lago di Nemi. — 11. Tivoli. — 12. Monte Sero. — 13. Terracina. — 14. Lago d'Averno. — 15. Golfo di Bajae. — 16. Jschia. — 17. Pale. — 18. Selinunt. — 19. Juno Lucina temploma. — 20. Girgentiben. — 21. Syrakusa. — 22. Aetna. — 23. Ky. — 24. Torminai színház. — 25. Messina. — 26. Reggio. — 27. Scylla és Charybdis. — 28. Kephala. — 29. Diszes, gazdag. — 30. aranyozott tokban 16 frt 20 kr.

Sieben vollendet: Das einzige vollständige, zugleich neueste und wohlfeile chem. Wörterbuch: **Kurzes chemisches Handwörterbuch** zum Gebrauche für: Chemiker, Techniker, Aerzte, Pharmaceuten, Landwirthe, Lehrer und für Freunde der Naturwissenschaft überhaupt. Herausg. von Dr. Otto Dammer, gr. Lex. 8. I. Ausgabe vollständig. Preis M. 17,00. II. Ausgabe in 17, in 14 t. Zwischenschriften erscheinen. Lief. 1. u. Prospekt mit ausführlichen Press-Urtheilen durch die Buchhandlungen in Aussicht zu beziehen. Empfohlen durch Hrn. Prof. Dr. A. W. Hofmann in Bonn in einem dem Verlag gedruckten Briefe dess. an den Verf.; Hrn. Prof. Dr. Rud. v. Wagner in Würzburg u. die gesamte technische u. wissenschaftl. Presse Deutschlands. Berlin. Robert Oppenheim, Verlag-buchhandlung. (5-10)

Magyar és német gazdasági szakművek legújabb raktára.

STEIN JÁNOS

erd. muz. egyet. könyvtáránál Kolozsvarrt megjelent s általa minden könyvtáránál kaphatók:

KÖZSÉGI FAISKOLA.

Alapvonalok a gyümölcsfajta nevelésre.

Községek, néptanítók, gazdák számára írta **Köcsi Károly** a kolozsári ev. ref. főtanodában a természetrajz tanára.

(A szöveg közé nyomott 58 ábrával s egy táblával.) Nagy 8-rét. K. és 200 lap. Ára 1 frt 50 kr.

TARTALOM: Előszó. Bevezetés. I. SZAKASZ. Egy falkolomunk. 1. Hogy falkolomunk a falkolomunk szent hely s milyen legyen talaja? 2. A falkolomunk nevelése. A falkolomunk (rigorizáció). 4. Trágyakészítés. 5. Hogy szeri a jó vadat? 6. Hogy növelik a vadat? 7. Egy falkola keltetése. 8. Helyesítmények az oltrán beállítására. 9. Mikor kezdjük a falkolomunkat? 10. Az oltrán vagy nemzeti módjait. A) Paródit. B) Paródit. C) Paródit. D) Paródit. E) Paródit. F) Paródit. G) Paródit. H) Paródit. I) Paródit. J) Paródit. K) Paródit. L) Paródit. M) Paródit. N) Paródit. O) Paródit. P) Paródit. Q) Paródit. R) Paródit. S) Paródit. T) Paródit. U) Paródit. V) Paródit. W) Paródit. X) Paródit. Y) Paródit. Z) Paródit. II. SZAKASZ. A falkolomunk nevelése. 1. Hogy növeljük a falkolomunkat? 2. Hogy növeljük a falkolomunkat? 3. Hogy növeljük a falkolomunkat? 4. Hogy növeljük a falkolomunkat? 5. Hogy növeljük a falkolomunkat? 6. Hogy növeljük a falkolomunkat? 7. Hogy növeljük a falkolomunkat? 8. Hogy növeljük a falkolomunkat? 9. Hogy növeljük a falkolomunkat? 10. Hogy növeljük a falkolomunkat? 11. Hogy növeljük a falkolomunkat? 12. Hogy növeljük a falkolomunkat? 13. Hogy növeljük a falkolomunkat? 14. Hogy növeljük a falkolomunkat? 15. Hogy növeljük a falkolomunkat? 16. Hogy növeljük a falkolomunkat? 17. Hogy növeljük a falkolomunkat? 18. Hogy növeljük a falkolomunkat? 19. Hogy növeljük a falkolomunkat? 20. Hogy növeljük a falkolomunkat? 21. Hogy növeljük a falkolomunkat? 22. Hogy növeljük a falkolomunkat? 23. Hogy növeljük a falkolomunkat? 24. Hogy növeljük a falkolomunkat? 25. Hogy növeljük a falkolomunkat? 26. Hogy növeljük a falkolomunkat? 27. Hogy növeljük a falkolomunkat? 28. Hogy növeljük a falkolomunkat? 29. Hogy növeljük a falkolomunkat? 30. Hogy növeljük a falkolomunkat? 31. Hogy növeljük a falkolomunkat? 32. Hogy növeljük a falkolomunkat? 33. Hogy növeljük a falkolomunkat? 34. Hogy növeljük a falkolomunkat? 35. Hogy növeljük a falkolomunkat? 36. Hogy növeljük a falkolomunkat? 37. Hogy növeljük a falkolomunkat? 38. Hogy növeljük a falkolomunkat? 39. Hogy növeljük a falkolomunkat? 40. Hogy növeljük a falkolomunkat? 41. Hogy növeljük a falkolomunkat? 42. Hogy növeljük a falkolomunkat? 43. Hogy növeljük a falkolomunkat? 44. Hogy növeljük a falkolomunkat? 45. Hogy növeljük a falkolomunkat? 46. Hogy növeljük a falkolomunkat? 47. Hogy növeljük a falkolomunkat? 48. Hogy növeljük a falkolomunkat? 49. Hogy növeljük a falkolomunkat? 50. Hogy növeljük a falkolomunkat? 51. Hogy növeljük a falkolomunkat? 52. Hogy növeljük a falkolomunkat? 53. Hogy növeljük a falkolomunkat? 54. Hogy növeljük a falkolomunkat? 55. Hogy növeljük a falkolomunkat? 56. Hogy növeljük a falkolomunkat? 57. Hogy növeljük a falkolomunkat? 58. Hogy növeljük a falkolomunkat? 59. Hogy növeljük a falkolomunkat? 60. Hogy növeljük a falkolomunkat? 61. Hogy növeljük a falkolomunkat? 62. Hogy növeljük a falkolomunkat? 63. Hogy növeljük a falkolomunkat? 64. Hogy növeljük a falkolomunkat? 65. Hogy növeljük a falkolomunkat? 66. Hogy növeljük a falkolomunkat? 67. Hogy növeljük a falkolomunkat? 68. Hogy növeljük a falkolomunkat? 69. Hogy növeljük a falkolomunkat? 70. Hogy növeljük a falkolomunkat? 71. Hogy növeljük a falkolomunkat? 72. Hogy növeljük a falkolomunkat? 73. Hogy növeljük a falkolomunkat? 74. Hogy növeljük a falkolomunkat? 75. Hogy növeljük a falkolomunkat? 76. Hogy növeljük a falkolomunkat? 77. Hogy növeljük a falkolomunkat? 78. Hogy növeljük a falkolomunkat? 79. Hogy növeljük a falkolomunkat? 80. Hogy növeljük a falkolomunkat? 81. Hogy növeljük a falkolomunkat? 82. Hogy növeljük a falkolomunkat? 83. Hogy növeljük a falkolomunkat? 84. Hogy növeljük a falkolomunkat? 85. Hogy növeljük a falkolomunkat? 86. Hogy növeljük a falkolomunkat? 87. Hogy növeljük a falkolomunkat? 88. Hogy növeljük a falkolomunkat? 89. Hogy növeljük a falkolomunkat? 90. Hogy növeljük a falkolomunkat? 91. Hogy növeljük a falkolomunkat? 92. Hogy növeljük a falkolomunkat? 93. Hogy növeljük a falkolomunkat? 94. Hogy növeljük a falkolomunkat? 95. Hogy növeljük a falkolomunkat? 96. Hogy növeljük a falkolomunkat? 97. Hogy növeljük a falkolomunkat? 98. Hogy növeljük a falkolomunkat? 99. Hogy növeljük a falkolomunkat? 100. Hogy növeljük a falkolomunkat? 101. Hogy növeljük a falkolomunkat? 102. Hogy növeljük a falkolomunkat? 103. Hogy növeljük a falkolomunkat? 104. Hogy növeljük a falkolomunkat? 105. Hogy növeljük a falkolomunkat? 106. Hogy növeljük a falkolomunkat? 107. Hogy növeljük a falkolomunkat? 108. Hogy növeljük a falkolomunkat? 109. Hogy növeljük a falkolomunkat? 110. Hogy növeljük a falkolomunkat? 111. Hogy növeljük a falkolomunkat? 112. Hogy növeljük a falkolomunkat? 113. Hogy növeljük a falkolomunkat? 114. Hogy növeljük a falkolomunkat? 115. Hogy növeljük a falkolomunkat? 116. Hogy növeljük a falkolomunkat? 117. Hogy növeljük a falkolomunkat? 118. Hogy növeljük a falkolomunkat? 119. Hogy növeljük a falkolomunkat? 120. Hogy növeljük a falkolomunkat? 121. Hogy növeljük a falkolomunkat? 122. Hogy növeljük a falkolomunkat? 123. Hogy növeljük a falkolomunkat? 124. Hogy növeljük a falkolomunkat? 125. Hogy növeljük a falkolomunkat? 126. Hogy növeljük a falkolomunkat? 127. Hogy növeljük a falkolomunkat? 128. Hogy növeljük a falkolomunkat? 129. Hogy növeljük a falkolomunkat? 130. Hogy növeljük a falkolomunkat? 131. Hogy növeljük a falkolomunkat? 132. Hogy növeljük a falkolomunkat? 133. Hogy növeljük a falkolomunkat? 134. Hogy növeljük a falkolomunkat? 135. Hogy növeljük a falkolomunkat? 136. Hogy növeljük a falkolomunkat? 137. Hogy növeljük a falkolomunkat? 138. Hogy növeljük a falkolomunkat? 139. Hogy növeljük a falkolomunkat? 140. Hogy növeljük a falkolomunkat? 141. Hogy növeljük a falkolomunkat? 142. Hogy növeljük a falkolomunkat? 143. Hogy növeljük a falkolomunkat? 144. Hogy növeljük a falkolomunkat? 145. Hogy növeljük a falkolomunkat? 146. Hogy növeljük a falkolomunkat? 147. Hogy növeljük a falkolomunkat? 148. Hogy növeljük a falkolomunkat? 149. Hogy növeljük a falkolomunkat? 150. Hogy növeljük a falkolomunkat? 151. Hogy növeljük a falkolomunkat? 152. Hogy növeljük a falkolomunkat? 153. Hogy növeljük a falkolomunkat? 154. Hogy növeljük a falkolomunkat? 155. Hogy növeljük a falkolomunkat? 156. Hogy növeljük a falkolomunkat? 157. Hogy növeljük a falkolomunkat? 158. Hogy növeljük a falkolomunkat? 159. Hogy növeljük a falkolomunkat? 160. Hogy növeljük a falkolomunkat? 161. Hogy növeljük a falkolomunkat? 162. Hogy növeljük a falkolomunkat? 163. Hogy növeljük a falkolomunkat? 164. Hogy növeljük a falkolomunkat? 165. Hogy növeljük a falkolomunkat? 166. Hogy növeljük a falkolomunkat? 167. Hogy növeljük a falkolomunkat? 168. Hogy növeljük a falkolomunkat? 169. Hogy növeljük a falkolomunkat? 170. Hogy növeljük a falkolomunkat? 171. Hogy növeljük a falkolomunkat? 172. Hogy növeljük a falkolomunkat? 173. Hogy növeljük a falkolomunkat? 174. Hogy növeljük a falkolomunkat? 175. Hogy növeljük a falkolomunkat? 176. Hogy növeljük a falkolomunkat? 177. Hogy növeljük a falkolomunkat? 178. Hogy növeljük a falkolomunkat? 179. Hogy növeljük a falkolomunkat? 180. Hogy növeljük a falkolomunkat? 181. Hogy növeljük a falkolomunkat? 182. Hogy növeljük a falkolomunkat? 183. Hogy növeljük a falkolomunkat? 184. Hogy növeljük a falkolomunkat? 185. Hogy növeljük a falkolomunkat? 186. Hogy növeljük a falkolomunkat? 187. Hogy növeljük a falkolomunkat? 188. Hogy növeljük a falkolomunkat? 189. Hogy növeljük a falkolomunkat? 190. Hogy növeljük a falkolomunkat? 191. Hogy növeljük a falkolomunkat? 192. Hogy növeljük a falkolomunkat? 193. Hogy növeljük a falkolomunkat? 194. Hogy növeljük a falkolomunkat? 195. Hogy növeljük a falkolomunkat? 196. Hogy növeljük a falkolomunkat? 197. Hogy növeljük a falkolomunkat? 198. Hogy növeljük a falkolomunkat? 199. Hogy növeljük a falkolomunkat? 200. Hogy növeljük a falkolomunkat? 201. Hogy növeljük a falkolomunkat? 202. Hogy növeljük a falkolomunkat? 203. Hogy növeljük a falkolomunkat? 204. Hogy növeljük a falkolomunkat? 205. Hogy növeljük a falkolomunkat? 206. Hogy növeljük a falkolomunkat? 207. Hogy növeljük a falkolomunkat? 208. Hogy növeljük a falkolomunkat? 209. Hogy növeljük a falkolomunkat? 210. Hogy növeljük a falkolomunkat? 211. Hogy növeljük a falkolomunkat? 212. Hogy növeljük a falkolomunkat? 213. Hogy növeljük a falkolomunkat? 214. Hogy növeljük a falkolomunkat? 215. Hogy növeljük a falkolomunkat? 216. Hogy növeljük a falkolomunkat? 217. Hogy növeljük a falkolomunkat? 218. Hogy növeljük a falkolomunkat? 219. Hogy növeljük a falkolomunkat? 220. Hogy növeljük a falkolomunkat? 221. Hogy növeljük a falkolomunkat? 222. Hogy növeljük a falkolomunkat? 223. Hogy növeljük a falkolomunkat? 224. Hogy növeljük a falkolomunkat? 225. Hogy növeljük a falkolomunkat? 226. Hogy növeljük a falkolomunkat? 227. Hogy növeljük a falkolomunkat? 228. Hogy növeljük a falkolomunkat? 229. Hogy növeljük a falkolomunkat? 230. Hogy növeljük a falkolomunkat? 231. Hogy növeljük a falkolomunkat? 232. Hogy növeljük a falkolomunkat? 233. Hogy növeljük a falkolomunkat? 234. Hogy növeljük a falkolomunkat? 235. Hogy növeljük a falkolomunkat? 236. Hogy növeljük a falkolomunkat? 237. Hogy növeljük a falkolomunkat? 238. Hogy növeljük a falkolomunkat? 239. Hogy növeljük a falkolomunkat? 240. Hogy növeljük a falkolomunkat? 241. Hogy növeljük a falkolomunkat? 242. Hogy növeljük a falkolomunkat? 243. Hogy növeljük a falkolomunkat? 244. Hogy növeljük a falkolomunkat? 245. Hogy növeljük a falkolomunkat? 246. Hogy növeljük a falkolomunkat? 247. Hogy növeljük a falkolomunkat? 248. Hogy növeljük a falkolomunkat? 249. Hogy növeljük a falkolomunkat? 250. Hogy növeljük a falkolomunkat? 251. Hogy növeljük a falkolomunkat? 252. Hogy növeljük a falkolomunkat? 253. Hogy növeljük a falkolomunkat? 254. Hogy növeljük a falkolomunkat? 255. Hogy növeljük a falkolomunkat? 256. Hogy növeljük a falkolomunkat? 257. Hogy növeljük a falkolomunkat? 258. Hogy növeljük a falkolomunkat? 259. Hogy növeljük a falkolomunkat? 260. Hogy növeljük a falkolomunkat? 261. Hogy növeljük a falkolomunkat? 262. Hogy növeljük a falkolomunkat